xix. Datū eſt illi vt coopiat byſſo ſplēdenti et cādido. Tertio qꝛ ꝓ carcē
tenebroſo corpis dabit palaciū lucidū in dote claritatl. Vñ. Mat. xiij. Tūc
fulgebūt iuſti ſicͬ ſol in regno pa.e. Quarto qꝛ libent ꝑmittēt hō deſtruere
domū luteā et ruinoſā vt poſſet habē aureā et ſolidā. qđ fiet in patria. vñ
.ij. Coꝛ. v. Scim⁹ qm̄ ſi terreſtris dom⁹ nr̄a hui⁹ habitationis diſſoluit ꝙ
edificationē ex deo habem⁹ domū nō manu factā ſed eternā in celis. Quā
nobis preſtare dignet ꝛc.

In die penthecoſtes Sermo. quadrageſimus.

DUm ꝯplerent dies penthecoſtes erant oēs diſcipuli pariter in
eodē loco Act. ij. Tria dicent q̄ tangunt in iſta epl̄a. Prio q̄uo
diſcipuli diſponebant hodie ad recipiendū ſpm̄ſanctum. et q̄uo
nos ad idē diſponi debem⁹. Scđo q̄uo ſpūſanct⁹ venit viſibilit
et inuiſibiliter. ibi fact⁹ eſt repente de celo ꝛc. Tertio de effectib⁹ ſpūſanc. ibi
repletī loq̄ varijs lin. A Quantū ad ꝑmū ponunt q̄nqꝫ diſpoſitiua
ad receptionē ſpūſan. Primo tpis oportunitas. ibi. dū ꝯplerent di. pent.
Sꝫ q̄re dat die penthecoſtes ſpūſanct⁹ poti⁹ q̄ꝫ alia die R. ñ. ſm glo. tripli
ci de cauſa. Prio qꝛ q̄nquageſima dies a paſcate .i. penthecoſtes celebris
erat multū apud iudeos in memoriā bñficij legis ve. te. date in mōte ſinay
Exo. xix. vbi fuit lex data q̄nq̄geſima die a ꝑncipio egreſſionis ex egipto.
Vñ in ſolēnitate ſpūſancti venit vt haberet multos teſtes q̄ approbarent
aduentū ei⁹. Scđo ideo q̄nq̄geſima die venit. qꝛ indulgēcie magne fiebāt
in iubileo .i. q̄nq̄geſimo āno vt habet Leui. xv. Sic in ſpūali iubileo q̄ fit ꝑ
ſpm̄ſan. ſoluūtur rei. debita dimittūtur. exules in pr̄iaꝫ reuertunt. hēditas
amiſſa reddit. et ſerui .i. hoīes pcc̄o venūdati a iugo ſuitutis liberant Ter
tio vt figura veritate impleret. qꝛ ſicut olim q̄nq̄geſima die egreſſionis ab
egipto lex vet⁹ data fuit. ita q̄nq̄geſima die a liberatōe patꝝ de limbo xp̄s
ſpi. ſan. miſit ꝑ quē lex euāgelica impꝛeſſa fuit et firmit radicata in cordibus
ſanctoꝝ. hec glo. ſentētionalit Vbi nota dr̄aꝫ ve. le. et noue. et future in pa
tria. In ꝑme legis datiōe angel⁹ dedit Act. vij. et Exo. xix. ꝛc. In ſcđa xp̄s
hō et de⁹. In ꝑma ppl̄s a lōge ſtetit. hic oēs ſimul in eodē loco. In ꝑma terr
riti ad mortē fere. hic vo impterriti In ꝑma in lapideis tabulis dat Exo.
xxij. et Deut. ix. h in cordib⁹ hoim. In ꝑma fumabat mōs. h lux domū illu
minauit. Per q̄ oia eminētia noue le. ad ve. demōſtrat. Et q̄ntū differt vet⁹
a noua. tātū noua lex a lege differt pr̄ie fute ⁊ incōꝑabilit āpli⁹. qꝛ h v̄itas
ibi figura cui⁹ figura eſt noua lex ſm Dyoñ. Sꝫ cur mittit .ſ. ſ. decia die ab
aſcenſiōe. Rñ. ad ſignificādū ꝙ .ſ. ſ. ſolū recipiūt efficacit q̄ x. ꝑcepta cuſto
diūt. Itē vltra decē dies nō abſtulit xp̄s mittere .ſ. ſ. ne humana fragilitas
nimis in diſcipul cruciaret B Scđo hodie diſpoſuit ad receptionē .ſ. ſ.
corpoꝝ et aioꝝ pax et vnanimitas. ibi. erāt oēs parit vicꝫ fere cētū vigiti

hoies inter q̄s fuerũt. Maria virgo. femine alie deuote. lxxij. diſcipuli et qui
dã deuoti ↄgnati xp̄i ſ̄m carnẽ. vñ glo. Nullus abſens erat vnũ coꝛ ⁊ vnã
aiaȝ habẽtes. C ¶ Tertio diſpoſuit diſcipulos loci coꝛpalis opoꝛtuni/
tas. ibi in eodẽ loco. Nã turbã fugerãt et tumultũ ciuitatis. et ꝓut habeť
Act. i. Introiuerãt cenaculũ et ad ſupioꝛa eiuſdeȝ aſcenderũt vicȝ xp̄ť ma
ioꝛẽ ſequeſtrationẽ ab hominib⁹. Hec dom⁹ fuit multiplicitť ↄſecrata. ꝑmo
in xp̄i vltima cena et ꝑma eukariſtie ↄſecratiõe. ibi xp̄s diſcipulis apparuit
in reſurrectiõe clauſis ianuis. ibi. hodie. ſ. ſ. miſit D ¶ Quarto diſponit di
ſcipulos ſenſibiliũ paſſionũ trãquillitas. ibi. repleuit totã domũ vbi erãt ſe
dẽtes. Nã ad lr̃aȝ ſ̄m doctoẽs nõ ſedebãt diſſimilitť. ſed deuotiſſime genua
flectebãt vel ſtabant coꝛpalitť. vñ Iſa. lxvi. Sup quẽ requieſcet ſp̄ũs me⁹ niſi
ſup humilẽ et quietũ et trementẽ ad ſmones meos. Et eſt ſ̄m aliã tranſla/
tionẽ. Sp̄ũſſanct⁹ ergo requieſcit ſup humilẽ ſup quietis amatoꝛẽ et verboꝛum
dei ſuatoꝛẽ. In cui⁹ rei figurã Geñ. viij. ter legitť colũba emiſſa. In pꝛima
emiſſiõe nullaten⁹ quieuit. qꝛ lutoſe terre inſedere noluit. ſȝ reuerſa ẽ in archã.
In ſc̄da quieuit ſed imꝑfecte. In tertia vero ꝑfecte. Sic ſp̄ũſſanct⁹ non quieuit
in pc̄coꝛe. quieſcit ſed imꝑfecte in viatoꝛe deuoto. ſed ꝑfecte in beatis patrie.
De hac quiete dicit ph̄s Ariſtotiles in. vij. phicoꝝ. aĩa ſedẽdo et quieſcendo
fit prudẽs. vbi loquitť de quiete a paſſiõib⁹ aĩe et a pc̄cis E ¶ Quinto diſ
poſuit apl̄os ad. ſ. ſ. receptionẽ oꝛationũ pſeuerãtia et ſtabilitas Vñ canit
ecc̄ia. Orãtib⁹ apl̄is deũ veniſſe nũciat. et Act. i. dz. Hi oẽs. i. apl̄i erant vna
nimitť pſeuerãtes in oꝛõne cũ mulierib⁹ et maria m̄re iħu et frĩb⁹ ei⁹. i. ↄgna
tis quibuſdã iħu ſ̄m carnẽ. Sepe em̄ oro pc̄coꝛis q̄ mie diuine innititť impe/
trat qd̄ bonoꝝ opeꝝ meritũ nõ obtinet. F ¶ Si igitť hodie. ſ. ſ. volum⁹
recipe his quinq3 ſ̄m expoſitionẽ glo. Act. l. vbi ꝑus nos debem⁹ diſponere.
Prio vt in feſtiuitatib⁹ deo ſeruiam⁹ deuoti⁹. qꝛ tp̄is ſãctitas coopantib⁹
ſãctoꝝ meritis deuotiõi multũ famulatť Sc̄do inimicicias relinq̄m⁹. qꝛ ſ̄m
ps. In pace fact⁹ eſt loc⁹ ei⁹. Tertio opoꝛtunitatẽ loci ꝓ poſſe eligam⁹. lo/
ca ↄſecrata viſitãdo. qꝛ loc⁹ pl̄imũ coopatť deuotõi vel eã impedit indiſpo
ſit⁹. Quarto paſſiões interioꝛes ↄpeſcam⁹. tumoꝛẽ ſupbie. diſtractiõeȝ aua
ricie. fetoꝛẽ luxurie. fumũ iracũdie ⁊c. Quinto oꝛem⁹ vt qd̄ poſſibilitas ope
rũ nõ obtinet interceſſiõe ſanctoꝝ nobis donetť G ¶ Quo ad ſc̄dm ꝑnci
pale quõ venit viſibilitť. ſ. ſ. hodie. de hoc in lr̃a quinq3 ponuntť. Venit em̄ de
celo ſon⁹. venit lumẽ qd̄ replenit totã domũ. venit tanq̄3 ignis. venit tanq̄3
lingue. venit etiã et apparuerũt diſptite lingue. Per q̄ oĩa inuiſibilis miſſio
ſp̄ũſſancti declaratť. Nã ſ̄m Aug⁹. li. ij. de tri. et mgr̄m ſentẽ. ꝑmo li. diſ. xvi.
Sp̄ũſſanct⁹ duplicitť mittitť. aliq̄n viſibilitť. aliq̄n ſoluȝ inuiſibilitť. Viſibiliter
quinquies in nouo teſtamẽto vſq3 hodie miſſus eſt. id eſt ſenſibiliter. videlicȝ
in ſpecie colũbe ſup xp̄m Math. iij. qꝛ ſimplices et fecũdos facit virtute. In
nube cũ transfiguraretť Mat. xvij. qꝛ ab eſtu feruoꝛis venerei obũbꝛat. ſicut

fecit ꝟgini. Lu.j. Jn flatu. Joh̄ xx. q2 vitā dat grē et glorie. Jn igne hodie.
et linguis. q2 feruētes caritate facit et eloquētes. Prio igitꝰ hodie venit ſo
nus q̄ſi tonitruū eſſet factū tanq̄ꝫ ſpūs. i. ventꝰ vehemēs. q̄ ſm glo. nō ter/
ruerūt apl̄os ſed iudeos in ciuitate attonitos fecerūt currere ad cenaculū
vt viderēt q̄d miri eſſet. Venit inq̄t de celo. vbi notādū ꝙ venit de celo. i.
de ſupmo deitatis ſpi. ſan. donū. ¶ Sūt em̄ q̄tuoꝛ excelſa ſūme. Prio
excelſū infinite ptātis p̄ qd̄ oīa p̄t deꝰ. p̄s. Excelſus dn̄s et humilia reſpi
cit. Excelſus ſup̄ oēs gentes dn̄s et ſup̄ ce. ꝛc. Scd̄o excelſū infinite ꝟita/
tis. p̄ qd̄ oīa noſcit. p̄s. Sapiētie eiꝰ nō eſt numerꝰ Tertio excelſū infinite
caritatis. de q̄ dicit Dyo. li. de di. no. ꝙ eū coegit vt mundū crearet et bn̄fi
cia daret. Quarto excelſū infinite bonitatis. Lu. xviij. Nemo bonꝰ niſi ſolꝰ
deꝰ. De illo q̄rti excelſo miſſus eſt hodie ſpūſſanctꝰ ad tollendū q̄tuoꝛ de/
fectus in apl̄is. Primꝰ fuit quo ad interp̄tatiuā timoꝛ ꝯfitende fidei vt pa/
tuit in petro ancille negāti veritatē. Scd̄s quo ad intellectiuaꝫ ignoꝛantia
multoꝝ ſciendoꝝ. Joh̄. xvi. Adhuc multa habeo vobis dicē ſed nō poteſ/
tis poꝛtare modo. Tertiꝰ quo ad volūtariā eſt tepoꝛ ad xp̄m. vn̄ Jo. xiiij.
Si diligeretis me gauderetis vtiq̄ꝫ q2 vado ad p̄rēꝫ Quartꝰ quo ad op̄a
tiuā fuit debilitas op̄a ꝟtuoſa aggrediendo. q̄ debilitas manifeſtabatꝰ in
tp̄e paſſiōis vbi oēs relicto eo fugierūt. Mat. xxvi. Ad tollendū igitꝰ p̄mū
defectū miſſus eſt ſpūſſanctꝰ de excelſo ſūme ptātis. vn̄ ceperūt hodie loqui
varijs linguis impterrite. Ad ſcd̄m tollendū miſſus eſt. ſ. ſ. de ſūmo ꝟitatꝭ.
vn̄ docebāt publice ſine lr̄is. Ad tollendū tertiū miſſus eſt ſpūſſanctꝰ de ſū
mo caritatꝭ. q2 ſm Gregꝭ. hodie foꝛis apparētibꝰ linguis igneis intꝰ facta
ſūt coꝛda flāmātia. Ad q̄rtū tollendū de ſūmo bonitatis miſſus ē. vn̄ apl̄i
ab hodie aggreſſi ſūt ſūme difficilia q̄nq̄ꝫ ꝯtra legē moſaycā xp̄m legiſlato
rē nouū teſtificādo. Cōtra naturā hūanaꝫ caſtitatē ſuādo. de q̄ Sap̄. viij
Scḋ. Nō alitꝰ poſſū eſſe ꝯtinēs niſi deꝰ dederit. Cōtra naturā aīaleꝫ moꝛteꝫ
appetēdo Cōtra ꝯſuetudinē humanā diuicias ꝯtēnendo. q2 in ꝯmuni viue
bāt. Act. iiij. Et ſup̄ oēꝫ deū vnū in eſſētia trinū in p̄ſonis credēdo. ¶
Scd̄o hodie venit. ſ. ſ. velut lumē totā domū ad lr̄aꝫ illuſtrādo ſm expoſi/
toꝛes. Ubi notandūꝫ ꝙ lꝫ ſit triplex ſpēs lucidi ignis. vicꝫ carbo. flāma et
lux. nō tn̄ niſi in ſola ſpecie ignis lucidi venire voluit. ſ. ſ. vn̄ canit eccl̄ia. Ad/
uenit ignis diuinꝰ nō ꝯburēs ſꝫ illuminās. nō ꝯſumēs ſꝫ lucēs. Carbo eīn ē
ignis in materia terreſtri. Nō igitꝰ apparuit in ſpecie carbonis. q2 q̄s replet
nō fac̄ deſiderarē t̄rena ſꝫ celeſtia. vn̄ .j. Jo. ij. Siq̄s diligit mūdū nō ē p̄fecta
cari. p̄ris i eo. Glo. vnū coꝛ duos aduerſarios ſibi amoꝛes nō capit Et ſub
ditꝰ. ſicꝰ dilectio dei fōs ē oīm ꝟtutū. ſic dilectio mūdi fōs ē oīm vicioꝝ. Nō
apparuit in ſpē flāme. q2 flāma ē ignis in materia aeris. ſic. ſ. ſ. nō facit ama
re ambitioſas vanitates ſed celeſtias amenitates Gal. v. ſi adhuc hōibus
placerē xp̄i ſeruꝰ nō eſſem. Et tn̄ .j. Coꝝ. x. dicit. Ego p̄ oīa oībꝰ placeo

Nõ verbũ tractãs Aug. li. de ſmone dñi in mõte. precedenti autoritati ſic
ↄcordat. Sicut nõ abſurdũ loq̄ret̃ q̄ diceret. in h̄ ope quo nauẽ q̄ro nõ q̄/
ro nauẽ ſed p̄riã. ſic apl's ↄmunit̃ dicit. In hoc ope quo hõib' placeo non
hoc appeto. ʒ ad id refero vt me imitent̃ q̊ ſaluos fieri volo. Apparuit aũt
ſpũſanct' in ſpecie lucis q̄ eſt puriſſima. et ignis in ſua natura. qꝛ q̊s replet
fecit eſſe puros et mũdiſſimos. vñ Mat. v. Beati mũdo corde qm̃ ipi deũ
vide. ¶ Tertio hodie venit in ſpecie ignis etiã viſibilis circa lingua/
rũ apparentiã. Nã ꝓut colligit̃ ex v̈bis beati Dyoniſij in li. de ange. Ier.
Inter elemẽta ignis nobiliſſimũ eſt et quo ad eſſentiã triplicit̃. et q̊ ad v̈tu
tẽ triplicit̃. Quo ad eſſentiã om̃ib' p̄mo ſine ſui diminutiõe ſe ↄmunicat. ſic
ſpũſanct' .i. Coꝛ. xij. Unicuiq꜅ dat̃ manifeſtacio ſpũs ad vtilitatẽ. Alij ſer/
mo ſapiẽtie ꝛc̃. Hec oia opat̃ vn' atq꜅ idẽ ſpũs diuidẽs ꝛc̃. Nec ex his ↄmu
nionib' diminuit̃. qꝛ eſt fons viu' q̄ nunq꜅ deficit. Scd̃o ignis in om̃ib' coꝛ
pib' ſe occultat. Sic ſapiẽtie .i. Spũs dñi repleuit oꝛbẽ terraꝝ. null' eſt q̄ nõ
aliq̊ dono dei gaudeat. Effudit etiã ſapientiã ſup̲ oia opa ſua Eccĩ .i. quia
de q̊libet a deo creata diſcere poſſum' aliq̊d. Tertio ignis ſe et cetera ma/
nifeſtat Jo. xiiij. Ille vos docebit oia ꝛc̃. Om̃ia inq̊t. qꝛ ſup̲ioꝛa ad deſide/
randũ. inferioꝛa ad ↄtẽnendũ. et media ad poſſidendũ. Quo ad opatiõez
etiã ignis. p̄mo purgat ⁊ renouat mineralia. Ps. Emitte ſpm̃ tuũ et creabũ
tur. et reno. fa. Itẽ. coꝛ mundũ crea in me de' et ſpm̃ rectũ inno ꝛc̃. Scd̃o im
mutat et in ſe cõuertit alia. qꝛ .i. Coꝛ. vi. Qui adheret deo vnus ſpũs eſt.
Tertio ↄiũgit et vnit. qꝛ ſic̃ ferrũ ferro nõ niſi mediãte igne ↄiũgit̃. ſic ſpũſ/
ſãct' q̄ eſt nex' et vinculũ tãto ↄiungit vt apl's dicat Ro. viij. Quis nos ſe/
pabit a caritate xp̄i ꝛc̃. ¶ Quarto hodie venit in ſpecie lingue. vt ſm
Greg. loqui docẽt et vt oñderet ꝙ ad regendũ linguã ad loquendũ neceſ
ſe eſt regi a ſpũſancto. Nã ad bñ et v̈tuoſe loquẽdũ ſeptẽ circũſtãcie exigũt̃
et vna neglecta locutio inficit̃. vic꜅ q̊s. q̊d. vbi. p̲ q̊s. cur. q̄tiẽs. qũo. qñ. vñ
nõ ſolũ de nociuo v̈bo ʒ etiã de ocioſo v̈bo vic꜅ q̊d caret neceſſitate pieta
te aut vtilitate rõez ſum' reddituri in nouiſſimo die. Math. xij. Quinto ho
die venit in ſpecie diſp̲titaꝝ linguaꝝ ſm glo. Prio vt oñderet diſcipulos
oim linguaꝝ ideomata loqui poſſe et interp̄etib' non egere. Nam hodie
vnica lingua hebꝛea vtentes ab hominib' diuerſaꝝ linguaꝝ intelligeban
tur. poſtmodũ vero in terris varijs diuerſis ydeomatib' loquebant̃ nulla
creatura docente. Scd̃o vt oñderet ſpũſanct' legẽ euangelicã p̲ om̃es ꝓ/
uincias p̄dicandã. Tertio in ſignũ diuerſoꝝ donoꝝ intellect' ſciẽtie ſc꜅ cõ
ſilij et ſapientie ꝛc̃. Quarto vt oñderet ꝙ humilitas aploꝝ meruit ſcientie
et locutiõis diſcretionẽ vbi ſup̲bia in turris babilonice edificatiõe meruit
linguaꝝ ↄfuſionẽ. Hec ſentẽtionalit̃ in glo. ¶ Quo ad tertiũ p̄ncipa/
le notandũ ꝙ hodie p̄mo. ſ. ſ. in diſcipulos venit. Scd̃o p̲ p̄dicationẽ petri
tria milia hoim ↄuerſi ſũt vt dꝛ Act. ij. Tertõ hodie ſm Tho. ſup̲. iiij. di. vij

ſacramentũ ꝯfirmatõis iniciũ ſumpſit ab aduentu ſpũſſancti in diſcipulos
q̊s ꝯfirmauit xp̃s ſũmꝰ ſacerdos hodie vtẽs igne et linguis. vñ eccl̃ia pro
ſacramẽti materia nihil ꝯueniẽtiꝰ recipe potuit ꝯficiẽdo criſma q̃ȝ oleũ oli
ue aptiſſimũ ꝓ igne et balſamũ odoriferũ ſũme. in ſignũ lingue famã ſidei
diffundẽtis. vñ et ſm̃ Hug. li. de ſacra. ꝑ. ij. ꝯfirmati ꝑ ſeptẽ dies nõ debẽt
capite ſi ꝯmode fieri pt̃ lauari: in memoriaȝ celebratõis feſti ſpũſſancti. qḋ
fit ꝑ ſeptẽ dies: vñ beatiſſima ṽgo ſm̃ Alber. ſuꝑ miſſus ẽ. hodie de ſacra/
mento ꝯfirmacõis cũ alijs recepit caracterẽ nouũ. nouã ꝯſolationẽ et ṽtu
tis nouã oꝑationẽ ⁊ augmentũ gr̃e ſaltẽ ſm̃ alios ſicut apl̃i N ¶ Quar
to hodie lex caritatis ꝯfirmata eſt. et vetꝰ lex necdũ infirma fuit. ſicut chriſto
predicante. aut eo moriente mortua fuit. ſed etiam ſeruantibꝰ mortifera ſta
tim poſt diuulgationem euangelij facta eſt. Unde ad predicationem Pe/
tri hodie circiter tria milia cõuerſi ſunt ad fidem baptiſati. Act. ij. Quinto
hodie ꝯfirmationẽ ⁊ augmentũ ſũpſit om̃is religio monaſtica. qꝛ habebãt
oĩa ꝯmunia poſſeſſiões et ſubſtãcias vẽdebãt et diuidebãt illa om̃ibꝰ ꝓut
cuiqȝ opus erat Act. ij. Immo apl̃i vouerũt pauꝑtatẽ. vñ Augꝰ. de ci. dei
ſic dicit Illi potẽtes apl̃i dixerũt. Ecce nos re. oĩa ſec. ⁊ ſu. te ⁊c. Hoc votũ
potiſſime vouerãt et vñ. niſi ab illo receperũt q̇ dat votũ vouẽtibꝰ. hec ille.

¶ Item de eodem. Sermo. xli.

SI quis diligit me ſermonẽ meũ ſeruabit et pr̃ meꝰ dili. eũ. et ad
eũ veniemꝰ et mãſionẽ apud eũ faciemꝰ. Joh. xiiij. A ¶ Sc̄dm
Bern̄. triplicia ſũt feſta maxia. Primũ filij et redẽptiõis nr̃e que
hactenꝰ multipliciṫ celebrauimꝰ in reuerentiã aſſũpte humanita
tatis. Sc̄dm pr̃is in celeſti hẽditate qḋ poſt h̄ exiliũ eternaliṫ celebrabimꝰ
Ergo ꝓ nũc ſpũſſancti feſtũ mediũ celebremꝰ. de q̊ in ꝓpoſito tria tãgunṫ
Prio ſpũſſãcti miſſio ibi. veniemꝰ. Sc̄do miſſi ꝯfirmatio. ibi. et apḋ eũ mã.
fa. Tertio ꝯfirmati mãifeſtatio. ibi ſi q̇s diligit me ⁊c. Quãtũ ad p̃mũ modꝰ
q̊ venerit hodie ſpũſſãctꝰ oñdiṫ Act. ij. vbi ſic dr̃. Apparuerũt illis diſꝑtite
lingue tãq̃ȝ ignis. Ubi videndũ erit p̃mo q̃re in linguis apparuit. ſc̄do q̃re
in linguis igneis. tertio quare linguis diſꝑtitis. B ¶ Circa p̃mũ ſciendũ
ꝙ apparuit in linguis potius q̃ȝ in alio membro ex eo ꝙ lingua eſt membꝝ
difficile ad regendũ. vtile bene rectũ et igne gehenne inflãmatũ. Quod ſit diſ/
ficilis ad regendũ patȝ p̃mo ex eo ꝙ deus tm̃ vnã creauit in homine vno.
ex eo ꝙ ipãȝ incarcerauit et ex eo ꝙ ſeram et cuſtodiã adhibendã eſſe ad/
monuit. Primũ vicȝ ꝙ deus tm̃ vnã creauit. quod ideo fecit qꝛ ſi duas lin
guas vni dediſſet vt duos oculos manus et aures ac pedes nemo ad re/
gendũ ſuffeciſſet. Sunt tamẽ qui duas linguas aſſumũt ſibi quas deus ne
gauit. de quibꝰ Eccl̃. xxviij. Suſurro et bilinguis maledictꝰ. Multos enim
turbauit pacẽ habẽtes. Bilinguis aũt eſt qui in faciẽ hominẽ laudat et in

abſentia infamat. Bilinguis qui ludendo p̄ verba ↄfundit. Bilinguis qui
bona loq̄t̄ et mala opat̄. Sūt etiā q̄ tertiā linguā habēt. de q̄b⁹ Ecc̄.xxviij
Lingua tertia multos ↄmouit et diſpſit illos de gēte in gentē. Lingua aūt
tertia eſt lingua cū lingua dyaboli q̄ ↄſiſtit in mētiendo detrahendo et diſ
cordias ſeminādo. Et d̄r tertia lingua q2 p̄ma fuit diuina dicēs Geneſ.ij.
Ex omī ligno padiſi ↄmedetis. de ligno aūt ſcientie boni et mali non. Lin/
gua ſecūda q̄ ſubſecuta fuit fuit mulieris q̄ ſerpēti rn̄dit. De fructu ligno. q̄
ſūt in padiſo veſcimur ꝛc. Tertia ↄcluſit dyabolica mēdacijs plena dicens.
Nequa q̄3 morte moriemini. Quicūq3 ergo mēdacia detractiōes et verba
diſcordie loquit̄ ipe in lingua tertia dyabolū imitat̄. Scd̄o patet ex eo ꝙ
ipā3 linguā tāta3 incarcerauit q2 et muro dentiū et an̄murali labioꝝ circū
dedit. Si em̄ foris iſtā poſuiſſ3 velut man⁹ pedes et ſilia retinēi nullaten⁹ po
tuiſſet. ideo tanq̄3 incarcerata eſt cuſtodienda. Et ſi qn̄q3 aperit̄ o3 ſtatera
examinis pōderari et freno diſcretiōis coherceri. vn̄ Eccl.xxviij. Verbis
tuis facito ſtaterā et frenos rectos ori tuo. Tertio pt3 ex eo ꝙ p̄ter murū
et antemurale cuſtodiā et ſerā fiēdā eſſe admonuit. vn̄ Eccl.xxij. Quis da/
bit ori meo cuſtodiā et ſup̄ labia mea ſignaculū certū.i.firmā ſerā. Eſt aūt
iſta cuſtodia et ſera diligens deliberatio et ↄſideratio ad loquendū. Quia
igit̄ lingua eſt mēbꝝ difficile ad regendū. ideo pre ceteris mēbris indiguit
ſpūſācto quo dirigeret̄. vn̄ Jacobi.iij. Linguā null⁹ hoim domare p̄t. Sup̄
quo Aug⁹.li. de natura et gr̄a. Nō ait nullus domare p̄t. ꝫ null⁹ hoim vt
cū domat̄ dei miſericordia dei adiutorio dei gratia fieri fateamur. Conet̄
ergo anima domare lingua3 et dū domat̄ poſcat auxiliū. et oret lingua vt
domet̄ lingua donāte illo qui ait ad ſuos. Nō em̄ vos eſtis q̄ loq̄mini ſed
ſpūs p̄ris veſtri qui lo. in vobis ¶ Secūdo apparuit in lingua potius
q̄3 in alio mēbro ex eo ꝙ eſt membꝝ vtile bn̄ rectū. Pa3 puer.xviij. Mors
et vita in manib⁹ lingue. Si em̄ tm̄ in ipa eſſet mors eſſet abſcindenda. ꝫ q2
etiā in ipa eſt vita ideo diſcrete eſt regenda. vn̄ qn̄ expedit aperiat̄. Cuius
obmiſſione3. Iſa.vi. gemit dicens. Ve mihi q2 tacui q2 vir pollutis labijs
ego ſū. Quādo aūt nō expedit clauſa teneat̄. p̄s. Obmutui et ſilui a bonis.
Seruet̄ igit̄ illud p̄s. Pone dn̄e cuſtodiā ori meo et ho. circū. la. me. Tunc
em̄ hoſtiū circa linguā ponit̄. qn̄ cū expedit aperit̄ et cū non expedit loqui
clauſa tenet̄ Tertio apparuit poti⁹ in lingua q̄3 in alio mēbro. q2 eſt mēbꝝ
igne gehēne inflāmatū. ideo indigebat igne ſpūſſancti qui ignē gehenne ex
tingueret. Ja.iij. Lingua nr̄a ignis eſt vniuerſitas iniquitatis lingua cōſti/
tuit̄ in mēbris noſtris que maculat totū corp⁹ ⁊ inflāmat rotā natiuitatis
noſtre inflāmata a gehenna. Dicit̄ aūt lingua inflammata a gehēna ꝛc. q2
ſicut ignis gehenne corpa et animos vrit ſic lingua mala anime et corpori
nocet. ¶ Scd̄o videndū quare apparuit in linguis igneis. Rn̄det̄ ꝙ
triplici de cauſa. P̄mo vt apoſtoli corde ſuccenſi verba ignita haberēt. Nā

quorūdaꝫ cor eſt frigidū ꝑ pcc̄a mortalia. ideo ꝟba inde ꝓgredientia fri/
gida neminē edificāt ſ; poti⁹ ſcādaliſāt. Ro. ij. Qui ꝑdicas nō furandū fu/
raris ⁊c. Alioꝝ cor eſt tepidū qꝛ nō hꝫ ignē diuinū et ideo ꝟba inde ꝓgre
dientia et ſi nō ſcādaliſant tn̄ nō accēdūt. Apocl. iij. Quia tepid⁹ es incipiā
te euomere ex ore meo. Et Gregl. in mora. Ad ſupnū deſideriū auditores
ſuos accēdere nequnt verba q̄ frigido corde ꝓferunt. Qui in ſemet ipo nō
arſerint alios accēdere neſciūt ¶ Scd̄o apparuit in linguis igneis vt
apl̄i legē igneā ꝑdicarēt q̄ eſt lex amoris. de qua Jo. xv. Hoc eſt ꝑceptum
meū vt diligatis inuicē ⁊c. Deutro. etiā. xxxiij. dr. In dextera ei⁹ ignea lex.
Lex em̄ vet⁹ nō in dextera ſed in ſiniſtra tpaliū ꝓmiſſionū. Iſa. j. Si volue/
ritis et audieritis me bona terre comedetis. Sꝫ lex euāgelica eſt in dexte/
ra qꝛ eterna ꝓmittit. vn̄ Mat. iiij. Penitentiā agite appro. em̄ reg. cel. Fuit
etiā lex vet⁹ ferrea ꝑ penā et timorē. ſed noua eſt lex amoris. Ro. viij. Non
em̄ accepiſtis ſpiritū ſeruitutis iterū in timore ſed accepiſtis ſpm̄ adoptio/
nis filioꝝ. ¶ Tertio apparuit in linguis igneis vt quale ſit linguagiū
in celo oñderet. qꝛ ibi ſūt ꝟba ignita et amoris. Habet em̄ de⁹ tres ꝓuinci
as et in ſingulis ſuū linguagiū ꝓpriū. ꝓuinciā ſcꝫ celeſtē terreſtrē et inferna
lē. Linguagiū celeſte ē deū bn̄dicere et laudare. ps Beati q̄ habitāt in do/
mo tua dn̄e in ſe. ſe lau. te. Lu. ij. Gloria in excelſis deo angeli canebāt. Pro
uincie terreſtris linguagiū eſt de terrenis tractare. Jo. iij. Qui de terra eſt
de terra loquit̄. Prouincie vero infernalis linguagiū eſt maledicere et blaſ
phemare. vn̄ de dānatis dr Iſa. viij. Cū eſurierit iraſcet̄ et maledicet regi
ſuo et deo ſuo. Cognoſcit̄ igit̄ q̄libet ſm̄ linguagiū de qua ꝓuincia ſit. vn̄
Mat. xxvi. petro dicit̄. Vā et loq̄la tua manifeſtū te fac̄. Qui itaqꝫ ꝟba lau/
dis dei et edificatiōis ꝓximi loquit̄ ſignū eſt ꝙ eſt de prouincia celi. vn̄ Jo.
viij. ait xp̄s. Neqꝫ em̄ a memet ipo veni. ſed ille me miſit q̄re loq̄laꝫ meā nō
cognoſcitis. Qui loquit̄ ꝟba terrena et mūdana ſignū eſt ꝙ eſt de prouin
cia mūdi. j. Jo. iiij. Ipi de mūdo ſūt ideo de mūdo loquūtur et mund⁹ eos
audit. Qui ꝟo loquit̄ ꝟba maledictiōis et mēdacij ſignū eſt ꝙ eſt de proui
cia inferni qꝛ dyaboli linguagiū eſt mēdaciū. Jo. viij. Cū loquit̄ mendaciū
ex ꝓpꝛijs loquit̄ qꝛ mēdax eſt et pater ei⁹. ¶ Tertio videndū eſt q̄re
apparuit in linguis diſptitis Rn̄. ꝙ triplici rōne. Primo ad oñdendū ꝙ apl̄i
nō tm̄ vnū donū ſed diuerſa dona erant recepturi. q̄ꝝ ſeptē Iſa. xi. enume
rant̄. vide ibi. Scd̄o in ſignū ꝙ nō tm̄ in vna t̄ra ſed in diuerſis terris erāt
ꝑdicaturi Mat. vlt. Eūtes in mundū vniuerſū ⁊c Tertio ad innuendū ꝙ di
uerſis linguis erāt locuturi ¶ Quo ad ſcd̄m ꝑncipale de ſpūſancti miſſi
ōfirmatiōe. Notandū ꝙ ſpūſanct⁹ inuiſibilit̄ ſex modis mittit̄ ſm̄ Tho. ſu
per ꝑmo circa diſ. xvi. ſicut et fili⁹. qꝛ nunqꝫ vn⁹ ſine alio mittit̄. Eſt em̄ inuiſi
bilis miſſio filij cū intellect⁹ noua ſciētia verbi increati illuſtrat̄. Hec aūt ſci
entia eſt pregnās amore et caritate. vn̄ inuiſibiliter etiā ſpūſanct⁹ mittitur

qñ volũtas noua caritate ſpũſſancti inflãmat. Fit igit miſſio inuiſibilis pͦ
in baptiſmo. vñ et lumen ibi portat. Scđo in ɔfirmatione. vñ criſma ibi in
oleo habet qđ eſt fomentũ luminis et ignis. Tertio in ɔtritiõe. Quarto in
ſacraméti cuiuſlibet potiſſime eukariſtie diſpoſita ſũptione. Quinto in no/
tabili caritatis intenſione Sexto in introitu patrie cũ caritas ɔſũmat. To
ciés inuiſibilit fili⁹ mittit. et ſm Tho. ſicut in miſſione viſibili filij dei angel⁹
ꝑceſſit ꝙ virginẽ aliq̃liter purgauit illumiauit et ꝑfecit Lu. j. Sic etiã in via
noſter angel⁹ vel ali⁹ ꝑcedit in ꝑfatis trib⁹ opatiõib⁹ J ¶ Scđo notan/
dũ ꝙ. ſ. ſ. ad modũ ignis q̃drupliciter extinguit. vñ. j. Theſ. vlt. Spiritũ no
lite extinguere. Extinguit q̃dez ſicut ignis. pͦmo flatu ⁊ vento ſupbie ac va
ne gle. In cui⁹ figurã Job. j. Repente vent⁹ vehemẽs venit a regiõe deſer/
ti et ɔcuſſit q̃tuor angulos dom⁹. Quatuor anguli noſtre dom⁹ ſunt. fides
ſpes caritas et opatio. ɔtra que vt vento ſupbie nõ extinguant ſũt faciẽde
feneſtre oblique ſicut fecit ſalomon in templo ne lucerne extinguerent. iiij.
Regl. vi. Obliquas inq̃t id eſt exteri⁹ anguſtas et interi⁹ curuas. ne vent⁹
directe intraret ſz refrãgeret Feneſtre ſũt q̃nq3 ſenſus ꝙ tũc ſunt recte qñ pͦ/
mo intuitu viſa ad volũtatez deferũt et tũc facilit volũtas lumẽ caritatis
ꝑdit. qꝛ ſtatim appetit qđ vidit. et ſic de alijs ſenſib⁹ Sed oblique ſũt qñ vi
ſa audita et ſimilia offerunt pͦmo rõni ad examen et poſt hoc ratio volun/
tati an ſit appetendũ vel refutandũ offert. Et pͦmo modo. j. Regl. xvi ſpũs
dñi receſſit a ſaul ꝓpter ſupbiã ꝙ vento ac flatui compat. Scđo extinguit
ignis lignoꝝ diuiſione et ſepatiõe. i. ſpũ diſcordie. Sicut eñ aĩa non viuifi
ficat mẽbra ſepata. ita nec ſpũſſanct⁹ hoĩes diuiſos ꝑ mortalẽ culpaz. vel a
ꝑrimo ꝑ diſcordiã. vñ Lu. xi. Omẽ regnũ in ſe diuiſũ deſolabit. Vel ab ec
cleſia ꝑ excõmunicatiõis ſententiã. vñ Mat. xviij. Si eccleſiã nõ audierit ſit
tibi ſicut ethnic⁹ et publican⁹. Tertio extinguit aque ſupfuſione. Sic ſpũſſã
ctus fluxu luxurie. vñ Geñ. vi. Nõ ꝑmanebit ſpũs me⁹ in hoĩe qꝛ caro eſt. i.
carnalis. Quarto alteri⁹ flãme vel fumi ɔſũptione. Sic ſpũſſanct⁹ fumo ira
cũdie. vñ Iſa. lxiij. Ipſi ad iracundiã ꝓuocarũt deũ et afflixerũt ſpm̃ ei⁹ et
ɔuerſus eſt eis in inimicũ. Glo. ſpm̃ſanctũ ɔtriſtat ꝙ virũ ſpũalez ɔtriſtat.
K ¶ Tertio notandũ ꝙ ſpũſſanct⁹ ɔſeruat quadruplicit ſicut ignis. Prio
ꝑ cineꝝ ſupductionẽ. i. mortis meditationẽ. vñ. Eccl. vij. In oĩb⁹ operib⁹
tuis memorare nouiſſima tua et in eternũ nõ peccabis Gre. Valde ſe ſolli
citat de bono ope qui ſemꝑ cogitat de extremo fine Vñ in capite ieiunij
dicit ſacerdos imponẽdo hoĩb⁹ cineres Memento qꝛ cinis es et in cinerem
reuerteris Theſauꝝ etiã caritatis nouit ɔſeruare qui ait. ij. Coꝛ. iiij. Ha/
bem⁹ theſauꝝ iſtũ in vaſis fictilib⁹ Scđo ɔſeruat ignis lignoꝝ appoſitiõe
id eſt bonoꝝ opeꝝ multiplicatiõe Quãto eñ meli⁹ op⁹ et plura bona fece
ris tãto ignẽ caritatis magis augebis In cui⁹ figurã dꝛ Leuit. vi. Ignis
in altari meo ſemꝑ ardebit quẽ nutriet ſacerdos ſubijciẽs ligna ꝑ ſingulos

dies Tertio ɔſeruat̃ ignis in ſufflatiõe ıd ẽ feruẽti meditatiõe Vñ p̃s In
meditatiõe mea exardeſcet ignis Xp̃s in hũc ignẽ ſufflat vt accẽdat Vñ
Jo.xx. Inſufflauit et dixit Accipite ſpm̃ſanctũ. Dyabol'etiã inſufflat vt ex
tinguat. vñ Job.xli. Alitus ei' p̱unas ardere facit.ergo tu inſuffla medita
tione deuota. Quarto ɔſeruat̃ ignis ab oim ɔtrarioꝝ ɔſeruatõe.i.occaſio
nũ et malaꝝ ſocietatũ vitatiõe. Nã ex mala ſocietate ꝑuertit̃ intellectus a
vero. ꝓuer.xxiij. Qui cũ ſapiẽtib' gradit̃ ſapiẽs erit.et amicus ſtultoꝝ ſilis
efficiet̃. Inquinat̃ affectu diligendo mala Eccl̃.xiij. Qui tetigerit picẽ inqui
nabit̃ ab ea. Deprauat̃ in effectu quantũ ad opa.vñ deus iſrl̃itas Ihere.l.
hortat̃ recedere de medio babilonis et de medio caldeoꝝ egredi.
Quo ad tertiũ p̃ncipale de ſpũſancto ɔfirmati manifeſtatiõe cũ d̃r. ſi quis
diligit me.notat Horra ſic ſup iſto.i.Coꝛ.xij. Hec ãt oĩa opat̃ vn' atq̧
ideȝ ſpũs.q̧ ſpũſſãct'manifeſtat̃ eſſe in aliquo ſicut ſpũs vite nouẽ modis
Primo p̱ ſenſũ ꝓuide diſcretiõis.ſic ſpũs ſcit̃ eſſe in hoie qñ ſentit leſionem
.i.Coꝛ.ij. Spũalis iudicat oĩa. Scd̃o per motũ bone oꝑationis.ſic ſpũs
vite ſcit̃ eſſe in puero qñ in vtero mouet̃. Gal.vi. Si ſpũ viuim' ſpũ et ãbu/
lem'. Tertio p̱ verbũ recte locutiõis.ſic homo loquelã p̱dẽs ſignũ eſt mor
tis Jo.iij. Spũs vbi vult ſpirat et vocẽ ei' audis. Quarto p̱ gemitũ inter/
ne ɔpũctiõis.ſic ſcit̃ viuere q̃ gemit Ro.viij. Spũs poſtulat ꝓ nobis gemi
tib' inenarrabilib' .i.poſtulare facit. Quinto p̱ flatũ ſancte meditationis.
ſic ꝓbat̃ moritur' p̱ pennã an viuat.p̃s. Os meũ aperui et attraxi ſpiritum
Sexto p̱ aſpectũ pulcre ɔuerſatiõis. ſic p̱ rubeũ colorẽ diutinũ ſcit̃ q̃s vi/
uere.ſic ſtephan' vultu angelico noſcebat̃ Act.vi. Septimo p̱ guſtũ diuine
dulcedinis ſic aial q̃zdiu mãducare põt ſpm̃ hȝ Joh.vl. xp̃s oñdere volẽs
q̧ viueret ait. Habetis aliq̃d qd̃ manducet̃. Et Ro.viij. Qui ſm carnẽ ſũt
q̃ ſũt carnis ſapiũt q̃ vero ſm ſpiritũ q̃ ſũt ſpũs. Octauo p̱ tactũ ꝓbatõis
in aduerſis.ſic medic' ꝓbat vitã ad tactũ pulſus Job.ij. Tange os eius ⁊
carnẽ ꝛc.ait dyabol' ad deũ de pacientia Job. Nono p̱ auditũ diuini ſer/
monis. Mortu' eñ nõ audit Jo.viij. Qui ẽ ex deo v̄ba dei audit.ꝓptẽa ꝛc.

Feria ſecunda. Sermo quadrageſimuſſecundus.

Sic de' dilexit mundũ vt filiũ ſuũ vnigenitũ daret vt oĩs qui
credit in eũ nõ pereat ſed habeat vitã eternã Joh.iij. De preſẽti
euãgelio tria p̃ncipalit̃ dicent̃ Primo quãta ſit dei ad nos di/
lectio Scd̃o vñ cauſet̃ mũdi dãnatio.ibi.nõ eñ miſit de' fi. Ter
tio vnde ꝓcedat nr̃a finalis ſaluacio ibi.qui facit veritatẽ Quo ad
p̃mũ notandũ q̧ iſtud euãgeliũ legit̃ in iſto tp̱e q̱z celebꝛam' aduentũ ſpũſ/
ſancti in mundũ et q̱z ipm̃ euãgeliũ dicit de tp̱e ſũme caritatis quo ſm Au.
in reb' ex tp̱e creatis illa ſũma gratia que eſt deus homo factus eſt. quod
opus eſt ſumme paterne caritatis Spũſſanct' aũt eſt amoꝛ et dilectio que